

Besluit **Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding hbo-master Begeleidingskunde van de Hogeschool Rotterdam**

	Gegevens	
datum	10 september 2013	Naam instelling : Hogeschool Rotterdam
onderwerp	Besluit accreditatie hbo-master Begeleidingskunde van de Hogeschool Rotterdam (001720)	Naam opleiding : hbo-master Begeleidingskunde (66 ECTS) (postnietiel)
uw kenmerk	U0739/2013.6.31.3/Gvdr./Hhu	Variante opleiding : deeltijd
ons kenmerk	NVAO/20132929/SL	Locaties opleiding : Rotterdam, Nijmegen
bijlagen	3	Datum aanvraag 1 : 14 oktober 2011
		Datum locatiebezoek 1 : 17 mei 2011
		Datum visitatierapport 1 : 28 september 2011
		Datum herstelbesluit NVAO : 14 februari 2012
		Datum aanvraag 2 : 17 april 2013
		Datum instemming panel 2 : 10 juli 2013
		Datum locatiebezoek 2 : 6 februari 2013
		Datum visitatierapport 2 : april 2013

Instellingstoets kwaliteitszorg : aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime van de instellingstoets kwaliteitszorg als bedoeld in artikel 18.32 b en c van de WHW

Beoordelingskaders

Artikel 5a.12 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Aanvullend

Op 14 oktober 2011 ontving de NVAO een aanvraag (1) om verlenging van de geldigheidsduur van de accreditatie op basis van een paneladvies waarin standaard 3 als onvoldoende was beoordeeld. Tevens ontving de NVAO het oordeel van het panel over het herstelplan. Op basis daarvan nam de NVAO op 14 februari 2012 een besluit tot verlenging van de accreditatietermijn van de opleiding tot en met 16 oktober 2013 (herstelbesluit).

Op 17 april 2013 ontving de NVAO opnieuw een aanvraag (2) voor accreditatie. Naar aanleiding van het paneladvies dat deze aanvraag ondersteunde heeft de NVAO op 28 juni

Pagina 2 van 8 2013 een gesprek met het panel gevoerd over de ambities van de opleiding, verloop van het hersteltraject en de invulling van de onderzoeksfase door de opleiding. De aanvullende informatie heeft bijgedragen aan de oordeelsvorming door de NVAO en is toegevoegd aan de tekst van dit besluit.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport uit 2013, samen gelezen met het rapport uit 2011 en in ogenschouw nemende de aanvullende informatie uit het gesprek met het panel, deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

Het oordeel over de hbo-master Begeleidingskunde is voldoende. Een onderbouwing van dit oordeel is opgenomen in deze samenvatting en in het beoordelingsrapport.

Wat beoogt de opleiding? (standaard 1, eindkwalificaties)

Het doel van de opleiding is het opleiden van begeleidingskundigen, die een rol kunnen spelen in organisaties bij het afstemmen van een mensgerichte benadering met een bedrijfsmatige aansturing van organiseren. De opleiding, die in deeltijd wordt aangeboden, is bedoeld voor mensen die in de praktijk te maken hebben met complexe begeleidingsvraagstukken, zoals managers, coaches, HRM-medewerkers en supervisors. De opleiding heeft zelf, in samenspraak met het relevante werkveld, een beroepsprofiel opgesteld. De nadruk hierin ligt op de begeleidingskundige als 'praktijkbeoefenaar'. De eindkwalificaties zijn afgeleid van dit beroepsprofiel en zijn vormgegeven in de vorm van tien competenties, waaronder: "kan zelfstandig coachen of supervisie bieden", "kan een complex begeleidingstraject inzetten voor een organisatie, groep of individu" en "kan ter ondersteuning van de eigen beroepspraktijk een vorm van praktijkwetenschappelijk onderzoek inzetten en verantwoorden". Deze eindkwalificaties zijn relevant voor de beroepspraktijk en van voldoende niveau, al zijn ze ook wat ambitieus. De opleiding profileert zich door zich enerzijds te richten op de non-profit sector en anderzijds door zich te richten op de regio (Rotterdam en Nijmegen, afhankelijk van de locatie). Daarnaast onderscheidt de opleiding zich door de sterk humanistische invalshoek die gekozen is.

Het panel beoordeelt standaard 1 als voldoende.

Hoe realiseert de opleiding dit? (standaard 2, onderwijsleeromgeving)

De opleiding bestaat uit 66 EC en is opgebouwd uit drie fases. Er is een duidelijke relatie tussen de inhoud van het programma en de eindkwalificaties van de opleiding. De kennisbasis van de opleiding bestaat uit vakliteratuur uit de interventiewetenschappen en interventiekunde, en uit praktijkliteratuur over coaching en supervisie. Er kan meer aandacht gegeven worden aan internationale literatuur. De opleiding heeft in iedere fase aandacht voor het doen van onderzoek. De onderzoeksladder is recent grondig herzien, daarin is aandacht voor verschillende soorten kwalitatief onderzoek. In het verleden richtte de opleiding zich op één bepaalde vorm van onderzoek doen, het exemplarisch handelingsonderzoek, de opleiding heeft zich op dat punt verbreed, ook door een nieuwe docent aan te nemen.

Ook is de opleiding recentelijk meer aandacht gaan schenken aan de verantwoording voor de onderzoeksmethode. Deze vernieuwingen zijn nog niet overal in de opleiding zichtbaar.

Pagina 3 van 8 De focus op kwalitatief onderzoek is een logische keuze. De opleiding is sterk praktijkgericht en er wordt een sterke relatie gelegd met de eigen beroepspraktijk van de student. Het onderwijs is competentiegericht en vormgegeven volgens het 'concurrencyprincipe'. Kennisverwerving, het toepassen daarvan in de eigen beroepspraktijk en de reflectie daarop zijn belangrijke aspecten van het onderwijsmodel van de opleiding. Studenten worden intensief begeleid, dit vindt voor het grootste gedeelte plaats in groepen. De begeleiding van het afstudeeronderzoek, de theses, zou strakker begeleid moeten worden. De opleiding focust soms in die mate op de interventie, dat het ten koste gaat van het begeleiden van studenten op het gebied van taalvaardigheid, onderzoek en rapportage. Het personeel is van voldoende kwaliteit. Studenten en alumni zijn tevreden over het docententeam. De voorzieningen van de opleiding zijn eveneens van voldoende niveau. De opleiding onderneemt veel om de kwaliteit van het onderwijs te garanderen. Er wordt veel geëvalueerd, en veel gesproken over de kwaliteit van de opleiding met studenten, werkveld, alumni en docenten.

Het panel beoordeelt standaard 2 als voldoende.

Worden de doelstellingen behaald? (standaard 3, toetsing en gerealiseerd niveau)

De opleiding heeft het toetsbeleid duidelijk beschreven. Er wordt gestreefd naar competentiegerichte, beroepsgerichte, valide, betrouwbare en bruikbare toetsen. De opleiding maakt gebruik van verschillende toetsvormen, die aansluiten bij het onderwijs en zo authentiek mogelijk zijn. De opleiding heeft recent verschillende verbeteringen doorgevoerd in de toetsing. De eindkwalificaties vormen het uitgangspunt bij de toetsing. Deze zijn uitgewerkt in beoordelingscriteria, die de basis vormen van de beoordelingsformulieren. Deze formulieren vormen een goede basis voor de beoordeling, al is het aantal criteria waar de thesis op beoordeeld wordt erg hoog, namelijk dertig. Dat trekt de cijfers die de theses krijgen omhoog. De kwaliteit van de toetsing wordt geborgd door de examencommissie, een toetscommissie en regelmatige afstemming hierover tussen docenten.

Studenten studeren af door een praktijkwetenschappelijk onderzoek te doen en hier een thesis over te schrijven. In de theses die er nu liggen, zijn de recente wijzigingen in het curriculum op het gebied van onderzoek slechts voor een deel terug te vinden. Het afstudeeronderzoek bestaat in de meeste gevallen uit exemplarisch handelingsonderzoek. Een kanttekening daarbij is dat dit onderzoek bestaat uit drie fases, maar dat de opleiding te kort is om toe te komen aan de derde fase van dit soort onderzoek. Daarnaast zijn er kanttekeningen te maken op het gebied van taal, rapportage en onderzoeksmethoden. Dat leidt er toe dat de theses onderzoeksmatig niet sterk zijn, in enkele gevallen zelfs onvoldoende. Wat positief is, is dat begeleidingskundige interventies die studenten doen in hun afstudeeronderzoek van voldoende niveau getuigen. Deze interventies leiden tot tevredenheid in de beroepspraktijk waar ze worden uitgevoerd. Daarnaast is er de verwachting dat het niveau van het afstudeeronderzoek gaat stijgen wanneer de studenten die het nieuwe curriculum hebben doorlopen afstuderen.

Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende.

Het panel merkt op dat de ambities van de opleiding ambitieus zijn. Het panel doelt daarbij met name op de eindkwalificaties 2, 4 en 5 waarbij het gaat om het integreren van de maatschappelijke en organisationele context in de onderzoekspraktijk van studenten. Het panel merkt op dat voor het masterniveau deze integratie slechts beperkt kan plaatsvinden.

Het verbetertraject dat de opleiding heeft doorlopen heeft geresulteerd in een aantal significante verbeteringen. Een aantal verbeteringen moet in de praktijk nog verder gestalte krijgen maar de opleiding is volgens het panel de juiste weg ingeslagen.

De opleiding is sterk gericht op een specifieke methode van actie-onderzoek, het exemplarisch handelingsonderzoek. Het panel concludeert dat studenten vaak niet toekomen aan de derde fase van dit type onderzoek. Enerzijds stelt het panel dat deze fase cruciaal is voor de effectiviteit van onderzoeksmethode, anderzijds stelt het panel dat ontwikkelingen in het vakgebied maken dat handelingen die studenten eerder in het onderzoek verrichten ook worden gezien als 'exemplaar'.

Overwegingen en aanbevelingen NVAO

Op basis van het paneladvies en het gesprek hierover met het panel, stelt de NVAO vast dat de opleiding op de goede weg is maar dat de effectiviteit van de doorgevoerde veranderingen nog moet blijken. De herstelperiode van 1 jaar is relatief kort voor een deeltijdse opleiding. De NVAO beveelt de opleiding aan om er op korte termijn voor te zorgen dat alle docenten van de opleiding aandacht besteden aan taalvaardigheid, onderzoeksvaardigheden en de rapportagevaardigheden van studenten zoals die blijkt uit de eindwerken.

Bestuurlijke afspraak

De NVAO heeft een bestuurlijke afspraak gemaakt met de instelling om, in het licht van de aanbevelingen in het visitatierapport, een herbeoordeling door een ander panel te laten uitvoeren ten aanzien van de kwaliteit van de eindwerken en de opzet van de scriptie, en hierover uiterlijk februari 2015 aan de NVAO te rapporteren. Het college van bestuur van de instelling heeft deze afspraak bij e-mail van 25 juli 2013 en bij brief van 29 augustus 2013 bevestigd.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 15 juli 2013 naar voren te brengen. Bij brief van 29 augustus 2013 heeft de instelling ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-master Begeleidingskunde (66 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Rotterdam, Nijmegen) van de Hogeschool Rotterdam te Rotterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt op grond van het bepaalde in artikel 5a.12a, vijfde lid, van de WHW in werking op 14 februari 2012 en is van kracht tot en 13 februari 2015 (2018)¹.

Den Haag, 10 september 2013

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
Bestuurder

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

---

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 1: Rendement.

Cohort	Cohort 6 / 1	Cohort 7 / 2	Cohort 8 / 3
Rendement Rotterdam	79%	88%	85%
Rendement Nijmegen	100%	100%	78%

Tabel 2: Docentkwaliteit.

Graad	Ma	PhD
Percentage Rotterdam	29%	29%
Percentage Nijmegen	35%	35%

Tabel 3: Student-docentratio.

Ratio	1:26
-------	------

Tabel 4: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	232	105	164

- ir. F.E. van der Mijn (voorzitter, domeindeskundige) is programmacoördinator aan de master loopbaankunde van de Open Universiteit en heeft daarnaast een eigen coaching en adviesbureau;
- prof. dr. R.P. Hortulanus (domeindeskundige) was tot 2011 professor Social Interventions and Local Social Policy aan de Universiteit voor Humanistiek en was tot 2013 directeur van het Landelijk Expertisecentrum Sociale Interventie;
- prof. dr. em. J. van de Kerckhove (domeindeskundige) is em prof in Welzijnsbeleid en organisatieontwikkeling aan de KU Leuven. Hij is coördinator van kernkracht, een netwerkorganisatie ter promotie van een visie inzake persoonlijk leiderschap en organisatieontwikkeling;
- C.M.F. Bomhof MOC (studentlid), is visitator en secretaris bij Raeflex en volgde de masteropleiding organisatiecoaching aan de Haagse Hogeschool.

drs. J.G. Betkó, auditor van NQA, trad op als (gecertificeerd) secretaris van het panel.